

עוד דע דנלע"ד בס"ד לבאר הא דדרשו במדרש שמואל (שם) וזכרתי בזכרים, ולא תשכח בנקבות, וכן מצאתי שדרשו גם בפסיקתא רבתי (פמ"ג ס"ג): "מהו וזכרתי בזכרים ולא תשכח את אמתך בנקבות", דלפי פשוטו הך דרשה נפקא מכפל הלשון, ולכך דרשו רז"ל זכרתי בזכרים ולא תשכח בנקבות, אמנם נלע"ד בס"ד דיובן היטב על פי הידוע, וכן כתב גם חד מגדולי קמאי מר ניהו רבה הרשב"ץ ז"ל בביאורו למסכת אבות (פ"א מ"ד) וזו לשונו: "אנשים בטבעם יש להם זכירה ולכך נקראים זכרים, והנקבות יש להם שכחה ולכך נקראו נשים, מלשון נשיתי טובה", ועיין בזה גם לגאון רבי חיים פאלאג'י ז"ל בספרו גנזי חיים (מערכת א' כלל ק"ד) ע"ש.

והשתא לפי זה מובן היטב המדרש הנ"ל זכרתי בזכרים, שזו מדתם שזוכרים, (ומלבד שזכרתי לשון זכרים) ולא תשכח בנקבות, שמדתן שכחה, ועיין היטב בדבריו המופלאים של רבינו בחי' ז"ל בביאורו לתורה דברים (ל"ג י"ז) שכתב שמוסר יצאו שני שבטים שבט אפרים שנקרא על שם פריה ורביה שהוא ענין הרחמים, והשני שבט מנשה שנקרא על שם השכחה שהוא מענין הדין, ע"ש. ולדברינו הענין כמין חומר דשכחה מענין הדין בחינת הנקבה ואקצר והבן היטב.

ולפי האמור אתי שפיר בס"ד הא דהקשו רבותינו האחרונים ז"ל גבי ספירת העומר, דאיכא פוסקים ז"ל דיהבי טעמא דנשים פטורות מספירת העומר משום דחיישינן לשישכחו ולפיכך פטרו לנשים, והקשו דאם כן באנשים נמי ניחוש להכי, ועיין באריכות בספר הלכות ומנהגי ספירת העומר (פרק ד' דף ע"ט), אבל לדברינו אתי שפיר בפשיטות ודוק.

ודע שהגאון רבי חיים פאלאג'י ז"ל בגנזי חיים שם כך כתב: "ועיין קדושין (דף מ"א) שאמרו עשרה קבין שכחה ירדו לעולם תשעה נטלו נשים ואחד כל העולם כולו", ועל פי זה כתב להסביר כמה ענינים עיין שם. ולכאורה הדברים תמוהים ששם בקידושין דף מ"א לא נזכר מאומה אך בודאי כוונתו לשם דף מ"ט ע"ב, אלא ששם כתוב עשרה קבין שיחה ירדו לעולם תשעה נטלו נשים, ולא כתוב תשעה קבין שכחה, וכבר מצאתי בספר האשל (מערכת א' אות ג') שעמד בזה וכתב על דברי הגאון רבי חיים פאלאג'י ז"ל: "אבל במחכ"ת כתב זאת שלא בעיון בספר ונתחלף לו בזכרוננו בין שיחה לשכחה, ושכחה לא נמצא כלל בתלמוד שם, ופלא והפלא על רב האי גאון בזה". אבל אני עני אומר שבמחכ"ת ממנו נעלמו דברי גאון עוזינו רבי חיים פאלאג'י

דס"ו ע"ב), אלא שלא ידעתי היכן סוברים חז"ל שמעשה חנה בראש השנה היה, ומהיה דראש השנה (י"א א') דאמרו בראש השנה נפקדה חנה וכן הוא ביבמות (ס"ד ב'), אין ראייה וכמו שכתבתי בחיבורי כרם יעקב (סימן ט"ו אות כ"ב), ועיין עוד שם (סימן י"ח דף רכ"ג) מה שכתבנו בזה בס"ד, ולפיכך צל"ע.

ז"ל שם בספרו גנזי חיים (מערכת נ' אות מ') שכבר הרגיש בזה ותיקן דבריו עיין
שם, וחזר רבי חיים פאלאג'י ז"ל ורמז לזה בהשמטות לספר גנזי חיים (דקס"ה ע"ד),
וכמו שכבר כתבתי בס"ד כן בקונטרס תוספת חיים (דף מ"ג אות ג') ע"ש, ועיין לקמן
בחיבורי הנכחי (סימן ל"ה ד"ה ועכשיו) ודוק. ני"ד אלול תשמ"ב.

הדפסה ברזולוציה מסך - להדפסה איכותית הדפס ישירות מן התוכנה

וזאת ליהודה סופר, יעקב חיים בן יצחק שלום עמוד מס: 88 הודפס ע"י אוצר החכמה